

Houdt aan in het

Gebed voor Transvaal!

PREDIKATIE

UITGESPROKEN OP WOENSDAG 30 NOVEMBER 1899
IN DEN BIDSTOND DER GEREFORMEERDE KERKEN
TE LEIDEN A, B en C.

DOOR

R. J. W. Rudolph,

Dienaar des Woords te Leiden.

RUD

KAMPEN - J. H. KOK - 1899.

ⓔ

2480

(E) Pam. 2.
29702

Houdt aan in het

Gebed voor Transvaal!

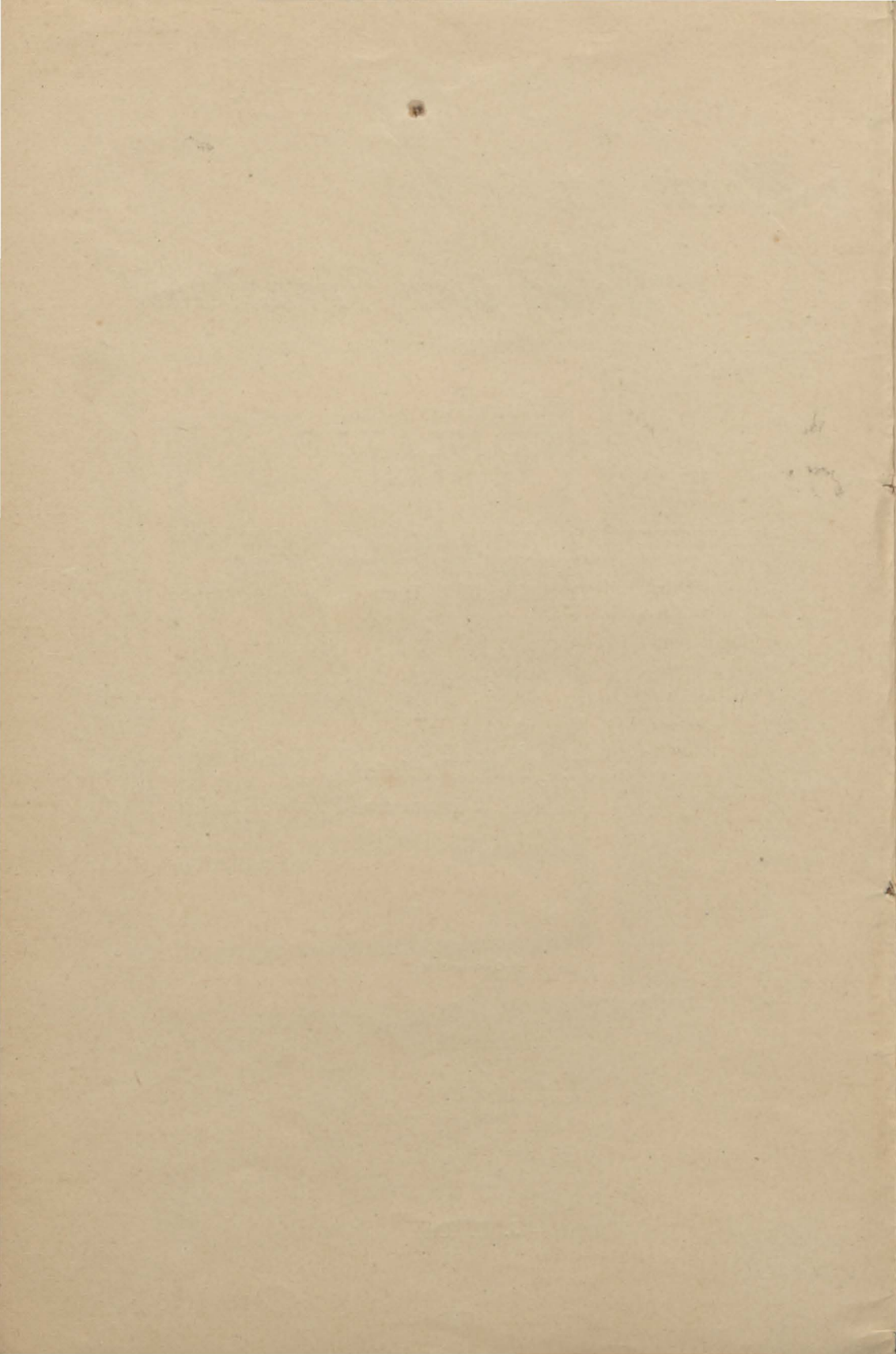
PREDIKATIE

UITGESPROKEN OP WOENSDAG 30 NOVEMBER 1899 *
IN DEN BIDSTOND DER GEREFORMEERDE KERKEN
TE LEIDEN A, B en C.

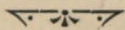
DOOR

R. J. W. Rudolph,
Dienaar des Woords te Leiden.

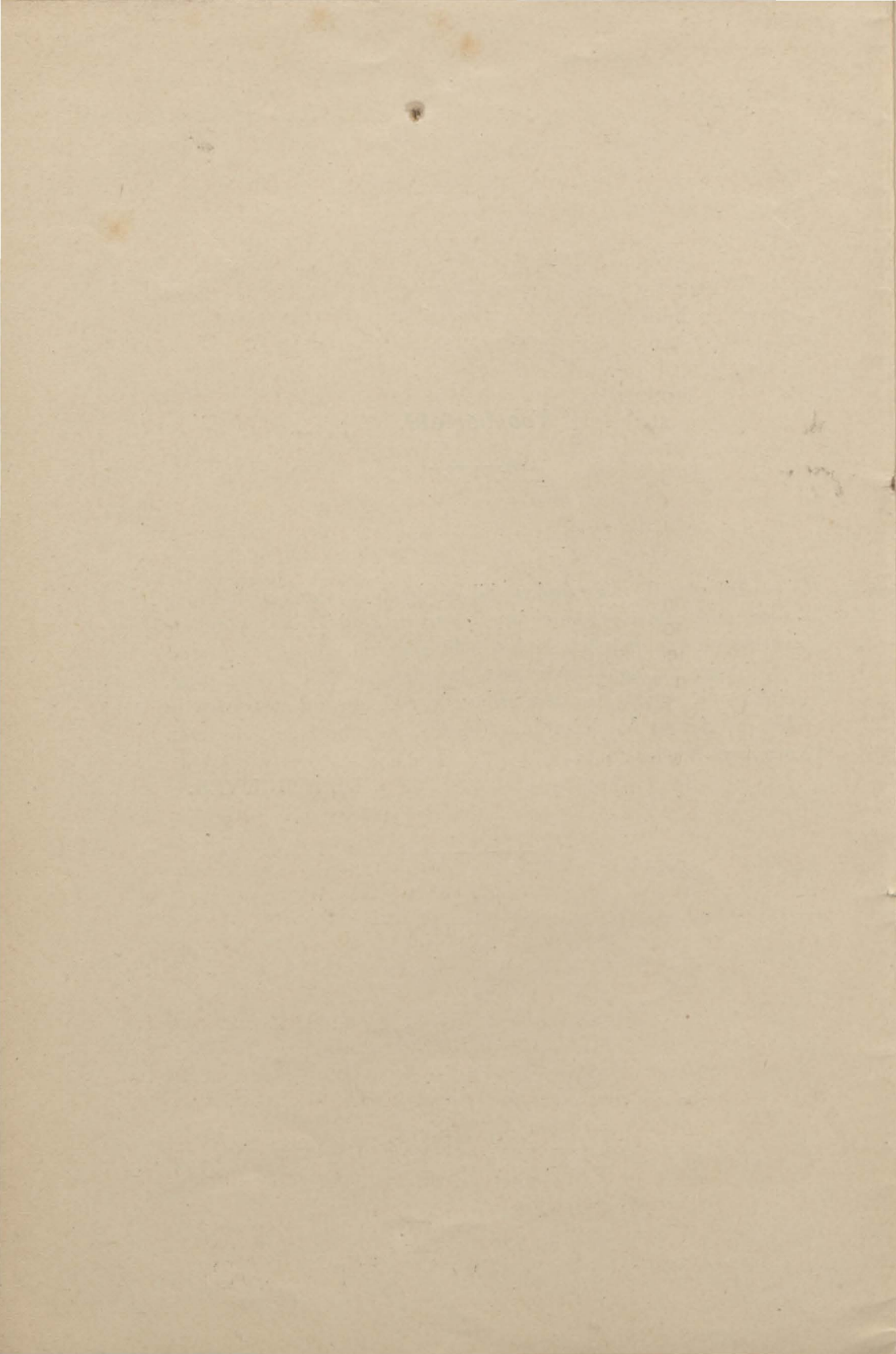
Voorbericht.

Dit woord, uitgesproken bij gelegenheid van een bidstond voor onze stamverwante broeders in Zuid-Afrika, wordt op verlangen van enkelen in het licht gegeven.

Waar de nood voor onze broeders in Zuid-Afrika stijgt, wekke dit woord ons Gereformeerde volk op tot *aanhouden in het gebed* voor het benarde volk, dat zoo geheel de liefde van ons hart heeft.

DE SCHRIJVER.

Veertig eeuwen geleden stond een veldheer biddend op een heuveltop in de woestijn, die Kanaän van Egypte scheidt, terwijl aan den voet van den heuvel een bange strijd werd gevoerd.

Ge vermoedt reeds, wien wij bedoelen. Het is MOZES, die den staf Gods omhoog heft en voor zijn volk bidt, terwijl het volk onder JOZUA'S aanvoering tegen de Amalekieten strijdt.

Hevig en lang is de strijd, die gestreden wordt. En het geschiedt, zoolang MOZES den staf omhoog houdt, dat Israël de sterkste is, maar wanneer MOZES' hand door vermoeienis zakt, heeft AMALEK de overhand. Doch daar ondersteunen AARON en HUR MOZES' hand, zoodat de staf Gods voortdurend blijft opgericht. En nu krijgt Israël steeds meer de overhand, totdat AMALEK eindelijk geheel verslagen wordt.

Gelijk MOZES op dien heuveltop stond bij Rafidim, zoo staat op dit oogenblik in Zuid-Afrika een man, die met 't lichaam waarschijnlijk niet op het slagveld tegenwoordig is, maar die met zijnen geest en gebed ongetwijfeld op de plaats is, waar door zijn volk eene bange worsteling wordt gevoerd.

Wederom bevroedt gij, wien wij bedoelen: PAUL KRÜGER, den waardigen president der Zuid-Afrikaansche republiek, die in 1880 van president BURGERS het leiderschap overnam over een arm, zwak en bovendien verdeeld volk, maar onder wiens regeering dat arme en zwakke volk geworden is tot een krachtigen en bloeienden staat.

Dat volk is thans in een oorlog gewikkeld, waarin zijn bestaan zelf wordt bedreigd.

KRÜGER, de leider van dat volk, als MOZES een man des gebeds, heeft den ouden, beproefden staf des gebeds voor zijn volk omhoog geheven.

En wat AARON en HUR voor MOZES deden, dat willen wij doen voor PAUL KRÜGER en zijn volk; wij willen hen steunen in het gebed.

Wij hebben het reeds eenmaal in openbaren bidstond gedaan. Wij doen het Zondags in het openbaar gebed in de kerk. Wij doen het door het gebed in onze huisgezinnen en binnenkamers.

Naar des Heeren bevel wenschen wij echter aan te houden in het gebed.

Daarom zijn wij dan ook thans wederom in openbaren bidstond te zamen gekomen.

Stemmen wij ons tot het gebed door de overdenking van een toepasselijk gedeelte der Heilige Schrift.

Bidden wij vooraf daarover des Heeren zegen.

JESAJA 37 : 14—20.

»Als nu Hiskia de brieven uit der boden hand ontvangen en die gelezen had, ging hij op in het Huis des Heeren, en Hizkia breidde die uit voor het aangezicht des Heeren; en Hizkia bad tot den Heere, zeggende: »O Heere der heirscharen, gij God Israëls die tusschen de cherubs woont, gij zelf, gij alleen zijt de God aller koninkrijken der aarde, gij hebt den hemel en de aarde gemaakt.

»O Heere, neig uw oor en hoor, Heere, doe uwe oogen open en zie, en hoor alle de woorden Sanheribs, die gezonden heeft om den levenden God te honen.

»Waarlijk, Heere, de Koningen van Assyrië hebben alle de landen, mitsgaders derzelver landerijen verwoest, en hebben hunne goden in het vuur geworpen; want zij waren geen goden, maar het werk van menschenhanden, hout en steen; daarom hebben zij die verdorven.

»Nu dan, Heere onze God, verlos ons uit zijne hand, zoo zullen alle koninkrijken der aarde weten dat gij alleen de Heere zijt”.

Dit tekstverhaal verplaatst ons in een der gewichtigste tijdsgewrichten van Juda's historie; in den tijd, toen Jeruzalem, door SANHERIB, den Koning van Assyrië, werd belegerd.

SANHERIB, de Koning van het groote Assyrische rijk, heeft, strevend naar de wereldheerschappij, alle volken, die Juda omringen ten onder gebracht.

Thans is zijn oog gericht op Egypte, zijn mededinger om de heerschappij der wereld.

Om Egypte te kunnen aanvallen, is echter noodig, dat eerst Juda worde ten onder gebracht, en Jeruzalem worde ingenomen.

Daarom is hij thans met een ontzachelijk leger van circa 200.000 strijders voor de poorten van Jeruzalem verschenen, en heeft met deze macht het beleg voor de stad des grooten Konings geslagen.

Reeds heeft hij RABSAKÉ, een zijner generaals, als parlementair tot de stad gezonden, om haar tot de overgave te manen. En wij weten, welke snoevende, maar ook welke godslasterlijke taal deze windbuil tot HISKIA's gezanten heeft gesproken.

Daarop heeft SANHERIB brieven tot HISKIA gezonden om hem met de macht der Assyriërs en de veelheid hunner overwinningen bekend te maken, om hem van de dwaasheid der verdediging van de stad te overtuigen, en om hem andermaal tot de overgave te manen.

Zelfs ontziet hij zich niet, zijnen boden de opdracht mede te geven, zegt tot HISKIA: *»Laat u uwen God niet bedriegen, op welchen gij vertrouwt, zeggende: Jeruzalem zal in de hand des Konings van Assyrië niet gegeven worden.*

Ternauwernood heeft HISKIA evenwel deze brieven ontvangen, of hij begeeft zich naar den tempel, en in de overstelping van zijn gemoed breidt hij deze brieven plechtig voor het aangezicht des Heeren uit.

Reeds dit uitbreiden der brieven voor des Heeren aangezicht is een gebed, *een gebed zonder woorden.*

Het is alsof hij daarmee wil zeggen: *»Heere lees zelf, hoe groot onze nood is, maar lees ook, hoe Uw groote en heilige naam gelasterd word.»*

HISKIA laat het evenwel niet bij dit symbolisch gebed; maar hij spreekt ook een vurig smeekgebed uit, waarin hij van den Heere, die hemel en aarde heeft gemaakt, de verlossing vraagt om de eere Zijns naams.

Wanneer wij deze geschiedenis aandachtig overwegen, komen wij tot de slotsom: HISKIA moest zoo handelen, kon zoo handelen, en handelde alzo *niet tevergeefs.*

HISKIA moest zoo handelen.

Van alle kanten ingesloten, bleef hem geen andere uitweg open dan de weg naar boven. Heel het land was immers door de Assyrische krijgers overstromd, door

hunne paarden platgetreden, door het oorlogsvuur verwoest, en Jeruzalem was alleen overgebleven als een nachthutken in den komkommerhof. Geen wonder, dat de harten van koning en volk heen en weder bewogen werden als de bladeren der boomen, wanneer de stormwind door het woud giert. Maar waar hij van alle kanten was ingesloten, daar bleef de weg naar boven nog voor hem open. HISKIA doet ons denken aan de examenvraag, die eenmaal aan een militair cadet werd gedaan. Hem werd gevraagd, wat hij commandeeren zou, wanneer hij van voren door de artillerie, van achter door de infanterie, en rechts en links door de cavallerie werd aangevallen. Ik zou commandeeren, antwoordde hij: Knielt, bidt. Zoo doet ook HISKIA in dezen nood. Hij maakt gebruik van het eerste, het laatste, het beste wapen in den strijd: *het gebed*.

En HISKIA kon tot God bidden.

Hij kon de brieven voor het aangezicht Gods uitbreiden. Hij kon met zijne zaken voor God komen. Zijne zaken waren recht.

Het was niet zijne schuld, dat de oorlog met SANHERIB was uitgebarsten. Reeds eenmaal was SANHERIB voor Jeruzalems poorten geweest. HISKIA had SANHERIBS aftocht voor groote schatten gekocht. Toch was SANHERIB teruggekomen. Hij vermeette zich zelfs des Heeren naam voor Jeruzalems poorten te lasteren. Waar HISKIA van den Heere begeerde om de eere Zijns naams van dezen geweldenaar te worden verlost, daar begeerde hij ongetwijfeld eene rechtvaardige en goede zaak.

En *niet tevergeefs* zou hij deze zaak van den Heere begeeren. Niet tevergeefs zou hij roepen tot God, die tuschen de cherubim woont, die alleen God is van alle koninkrijken der aarde, die den hemel en de aarde heeft gemaakt! Niet tevergeefs zou hij den Heere wijzen op de lastering, waarmede SANHERIB Gods eere had aangerand! Niet tevergeefs zou hij pleiten op de cere van Gods naam, om de verlossing voor zijn volk te vragen! De Heere zou aan zijn gebed de meest wonderbare verhooring schenken!

Datgene, wat ons hier verhaald wordt, nu toepassend op ons gebed voor onze Transvaalsche broeders, zeggen wij ook daarvan: Wij *moeten* voor hen bidden; wij *kunnen* voor hen bidden; wij zullen *niet tevergeefs* voor hen bidden.

Wij *moeten* voor hen bidden! Wij kunnen het niet nalaten. De nood is ons opgelegd! Dit zullen wij zien, wanneer wij nader overwegen, *voor wie wij bidden*.

Wij kunnen voor hen bidden! Met vrijmoedigheid durven wij den nood onzer Transvaalsche broeders voor God te brengen. Dit zullen wij zien, wanneer wij slechts nagaan, *wat wij zullen bidden*.

En wij zullen niet tevergeefs voor hen bidden! Ook daarvan worden wij steeds meer overtuigd, naarmate wij wel overwegen, *op welke gronden wij de verhooring onzer beden voor onze Transvaalsche broeders mogen verwachten*.

Voor wie wij bidden;

wat wij bidden;

op welke gronden wij de verhooring van deze beden mogen verwachten; zietdaar, de drie punten, waarover wij ter inleiding voor ons gebed tot u wenschen te spreken.

I.

Wat mag de oorzaak zijn, dat de oorlog, die op zoo verre afstand van Europa tusschen Engeland en Transvaal wordt gevoerd, met zulk eene buitengewone belangstelling vooral in ons land wordt gevolgd?

Overal staan bulletins aangeplakt, die het verloop van den strijd berichten, en schier niemand laat ze ongelezen.

Hoe vaag de berichten vaak ook zijn, ieder leest ze met graagte, en herleest ze. Nauwelijks wordt ergens een nieuw bulletin aangeplakt, of de menigte verdringt zich om het te lezen. Hebben de Boeren eene overwinning behaald, als een loopend vuur gaat het gerucht van mond tot mond, brengt overal eene rilling van geestdrift teweeg, ontlokt aan menig oog een traan, niet minder aan menig bidder een dankgebed der ziel. Reeds onze kleine kleuters, die nauwelijks kunnen spreken, spreken al mede over den strijd van de Boeren, en met de naïviteit, aan kinderen eigen, kiezen zij vóór de Boeren en tegen de rooineks partij, en voor een roodbaatje te worden uitgescholden, is al genoeg om de kleine vuistjes te doen ballen.

Vanwaar die algemeene en ongemeene belangstelling in dezen oorlog?

Stellen wij zulk een belang in hunnen strijd, omdat de

Boeren onze stamverwanten zijn? Omd at zijdezelfde taal met ons spreken, zij het dan ook, dat hun Hollandsch den invloed van het Engelsch heeft ondergaan?

Ongetwijfeld wordt de buitengewone belangstelling in dezen oorlog hierdoor ten deele verklaard; doch ook slechts ten deele. De oorzaak dezer groote belangstelling ligt echter dieper.

De ware oorzaak voor onze innige belangstelling vinden wij, wanneer wij overwegen *voor wie wij bidden*, en ter beantwoording van die vraag de worstelingen van dit volk kortelijk nagaan.

Immers wanneer wij de vroegere en de jongste historie van dit volk slechts in vogelvlucht bezien, dan zien wij ons een stuk *bijbelsche* geschiedenis, en wij mogen er bijvoegen een stuk *vaderlandsche* geschiedenis voor onze oogen ontrold, en in den strijd, die dit volk thans heeft te voeren, zien wij *een strijd op leven en dood*, waarmede *de eere Gods* is gemoeid

Dit is het, wat, vooral onder Christenen, algemeen wordt gevoeld!

Dit is de diepste oorzaak der algemeene belangstelling in dezen strijd!

Dit is de innerlijke drijfveer tot aanhoudend, ootmoedig en vurig gebed voor onze Transvaalsche broeders!

Dit is de reden, waarom wij voor dit volk bidden *moeten!*

Wij zeiden, wij zien in de worsteling van dit volk een stuk bijbelsche geschiedenis voor onze oogen ontrold.

Behoeft dit bevestiging?

Slaat uwen bijbel slechts op bij de geschiedenis van Israëls wording en ontwikkeling.

Gij ziet een volk, dat optrekt van een ander volk om elders zijn God vrij en ongestoord te kunnen dienen.

Israëls volk wordt voortdurend zwaar gedrukt.

Toch worden de kinderen Israëls niet verteerd, want God is in hun midden.

Zelfs groeit dit volk in den druk.

Maar eindelijk komt het in botsing met de wereldmacht. En nu wordt het met totalen ondergang bedreigd. Vooral op het oogenblik, dat in onzen tekst wordt geteekend, toen SANHERIB, Assyrië's koning, met zijne duizenden het beleg voor Jeruzalem had geslagen.

Slaat nu de historieboeken op van het Transvaalsche volk.

Wat leest ge daar?

Ook daar leest ge de geschiedenis van een *klein volk*, dat een onweerstaanbaren drang naar *vrijheid* is ingeplant; dat zijn land heeft verlaten om een ander land te zoeken en daar ongestoord de vrijheid te kunnen genieten; dat echter steeds is vervolgd en onderdrukt; dat zich te midden van die verdrukking steeds aan zijn God heeft vastgehouden; dat in den smeltkroes der verdrukking is gehard en gevormd; dat in de verdrukking sterk is gegroeid; dat thans met de grootste wereldmacht in den strijd is gewikkeld, en door een kolossus wordt bedreigd, dien in den laatsten tijd niemand heeft aangedurfd.

Hoe gaarne zouden wij u die schoone bladzijden der Transvaalsche historiën aflezen, en u omstandig verhalen van alles, wat met dit volk van af zijne vestiging in Afrika tot op dezen dag is geschied.

Van de vestiging der Hollandsche kolonie aan de Kaap de Goede Hoop onder den scheepsdokter VAN RIEBEEK.

Van de vermeerdering, die deze kolonie onderging door de aankomst van Fransche *Calvinisten*, die na de herroeping van het edict van Nantes hun vaderland hadden moeten verlaten.

Van den *overgang* dezer kolonie onder Engelsch bestuur in het begin dezer eeuw.

Van de *onrechtvaardige bejegening*, waaraan de Hollanders onder het Engelsche bestuur hebben moeten blootstaan.

Van *het trekken* van honderden families uit de Engelsche kolonie naar het noorden, naar Afrika's donkere wildernissen, waar ouw'baas, de leeuw, zijn gebrul deed hooren, en waar de kafferstammen met hunne assegaiën hen bedreigden.

Van den tocht van PIET RETIEF naar den kafferkoning DINGAAN, van wien hij het tegenwoordige Natal kocht, en van den schandelijken moord, op RETIEF en de zijnen gepleegd.

Van de verraderlijke *aanvallen* der Kaffers, die geheele Boerenfamilies hebben uitgemoord, zoodat het wonder is, dat er nog één Boer is overgebleven.

Van de bloedige *oorlogen*, die de Boeren dientengevolge tegen de Kaffers hebben moeten voeren.

Van de *dapperheid* hunner vrouwen, die hunne mannen steeds tot in de meest onherbergzame oorden zijn gevolgd.

Van de voortdurende ontwikkeling van dit volk ondanks al deze verdrukkingen.

Van de plagerijen en verdrukkingen, waaraan zij steeds waren blootgesteld van de zijde der Engelschen, die de Boeren wederom onder hun bestuur wilden brengen.

Van de *annexatie* van Transvaal door SHEPTONE.

Van de volksvergadering te *Paardenkraal*, waar de Boeren een heilig verbond sloten om hun land en hun vrijheid tegen elken belager te verdedigen; waar iedere Boer een steen had medegebracht, en waar op bijbelsche wijze een groote steenhoop werd opgericht, tot herinnering aan het plechtig verbond, dat zij hier hadden gesloten; en waar PAUL KRUGER, de waardige president met die duizende gebaarde mannen onder den blooten hemel in de woestijn nederknielde, om het jeugdige volk aan de bescherming van den Heere der heirscharen op te dragen.

Hoe gaarne zouden wij u verhalen van den grooten *vrijheidsoorlog*, die daarna is gevoerd, en die door den Heere met zulk eene wonderbare uitkomst is bekroond.

Van den inval van JAMESON, die door PIET CRONJÉ en zijne dapperen zoo krachtig werd afgeslagen, en die mede heeft gewerkt om Transvaal wakker te roepen, zoodat het thans uitnemend voor den strijd is toegerust.

Hoe gaarne zouden wij u meer uitvoerig verhalen van *den grooten strijd*, die dit kleine volk thans tegen het oppermachtig Engeland heeft te voeren.

De tijd gedooft dit echter niet.

Maar ook deze korte schets van dit kleine en verdrukte volk, dat in de verdrukking is gegroeid, en dat thans stand houdt in den strijd tegen de grootste macht der wereld, — deze korte schets, die wij voor uwe oogen hebben neergelegd, doet u zien, hoe in de Transvaalsche historie een stuk bijbelsche historie voor onze oogen is ontrold.

Wij willen natuurlijk Transvaal volstrekt niet *gelijkstellen* met Israël. Maar er zijn toch punten van vergelijking tusschen dat oude en beproefde volk Gods en het Transvaalsche volk van onze eeuw. Voor die overeenstemming kunnen wij het oog niet sluiten. Want het is juist die over-

eenstemming, die onze belangstelling zoo wakker roept voor dit kleine en wondere volk.

Die belangstelling wordt niet weinig vermeerderd, omdat wij in de worsteling der Transvalers *een stuk van onze vaderlandsche historie* voor onze oogen zien herleven.

Ook ons volk is een klein volk, dat steeds is verdrukt, dat echter in de verdrukking is gegroeid, en dat door eene Roode Zee van bloedig lijden en eene woestijn van beproeving tot een Kanaän van geluk is gebracht. Ook ons volk is echter menigmaal in bangen strijd met de grootste wereldmachten gewikkeld. Wie herinnert zich bijv. uit de vaderlandsche geschiedenis niet het jaar 1672, toen ons volk door vier machtige vijanden tegelijk werd besprongen. Ook toen was ons volk evenals Jeruzalem ten tijde van HISKIA van alle kanten bedreigd, evenals het Transvaalsche volk van thans in den meest hachelijken strijd gewikkeld. En in wat thans door onze stamgenooten in Zuid-Afrika wordt doorworsteld, herleeft een stuk van onze eigene historie voor ons oog. Is het dan wonder, dat de tegenwoordige strijd onzer stamverwanten vooral onder ons volk zulk eene belangstelling wekt?

Maar allermeeft maakt deze oorlog onze belangstelling gaande, omdat deze strijd, die thans tusschen Engeland en Transvaal wordt gestreden, *een strijd is op leven en dood*, een strijd, waarmede *de eere Gods* is gemoeid.

Wij voelen het als bij instinct en ieder, die de jongste wereldhistorie wat nauwkeuriger bestudeert, wordt er meer van overtuigd, dat de tegenwoordige strijd tusschen Engeland en Transvaal een strijd is op leven en dood.

Nimmer zullen de Boeren den vrijen nek buigen onder het Engelsche juk. En de Engelschen zullen niet rusten, voordat zij de Boeren hebben geknecht.

Nimmer zullen de Boeren voor de Engelschen bukken. Om de Engelsche tyrannie te ontgaan hebben hunne vaders de Kaapkolonie verlaten, en hebben zij zich ten prijs van bloed en tranen een land veroverd.

Duidelijk wordt dit uitgedrukt in den brief, dien PIET RETIEF, een der trekkers vóór zijn vertrek uit Kaapkolonie heeft gepubliceerd.

Daarin verklaart hij: »Wij verlaten de kolonie in het volle vertrouwen, dat het Engelsche Gouvernement niets

»meer van ons heeft te eischen en ons niet zal beletten,
»voortaan ons zelf te regeeren. Daarom is het, dat wij
»het land onzer vaderen verlaten; om eene onbekende en
»onzekere toekomst tegen te gaan; onzeker, doch wij gaan
»in het vertrouwen op een alziend, rechtvaardig en goeder-
»tieren God.»

En wat PIET JOUBERT eenmaal heeft verklaard, toen hem in 1880 werd gezegd, dat de Engelsche vlag over Transvaal zou blijven waaien: »Over het land misschien, over het volk nooit, dan liever de wildernis in;» dat was ongetwijfeld het geheele Transvaalsche volk uit het hart gesproken.

De afkeer van het Engelsche Gouvernement is sinds dien tijd, vooral na JAMESONS inval sterk toegenomen, en heeft nu in geheel Zuid Afrika zijn toppunt bereikt.

Nimmer zullen de Boeren hunne vrijheid aan het Engelsche Gouvernement ten offer brengen

De Engelschen van hunne zijde zullen niet rusten, voordat zij dit volk de knie op den nek hebben gezet, of het hebben verdelgd.

Men kan dezer dagen nog al eens hooren, dat het Engeland vooral is te doen om de *diamantvelden* van Kimberley en de *goudvelden* van Johannesburg. En dat is waar ook. Maar het is nog niet eens de geheele waarheid. Het is Engeland om nog meer te doen. Het is er Engeland om te doen, de Transvalers òf te *knechten*, òf te *verdelgen*. Dat is het, waarom het op dit oogenblik gaat.

Wat toch is het geval?

Die Transvalers met hunnen stijven nek, hunnen onverzettelijken wil, hun taai weerstandsvermogen, hun nimmer weifelende hand, hun nimmer missend schot, hun onwankelbaar Godsvertrouwen, staan de Engelschen en hunne *hooge Afrikaansche plannen* in den weg.

Wat zijn dan de groote Engelsche plannen met Afrika?

Dat is geen geheim meer. Wij leven nu in een tijd, dat de wereld verdeeld wordt, en dat ieder der groote mogendheden een stuk daarvan voor zich neemt.

Het is Engeland om niet minder te doen dan om het grootste deel van Afrika. Gelijk SANHERIB een groot wereldrijk wilde vestigen, zoo willen het ook de Engelsche imperialisten. Zij droomen van een groot Engelsch-Afri-

kaansch rijk van de Kaap de Goede hoop tot Kaïro toe. Daartoe heeft RHODES dan ook reeds een grootsch plan ontworpen van een spoorweg van de Kaap en Kimberley dwars door Afrika heen, tot Kaïro toe. En voor dit plan heeft hij reeds de goedkeuring van den Duitschen Keizer verkregen.

Maar nu staan de Boeren aan deze Engelsche imperialistische plannen* in den weg.

Daarom moeten zij òf geheel bukken, òf worden verdelgd.

Wij zeggen dus niet teveel, wanneer wij zeggen, dat Engeland thans een *verdelgingskrijg* tegen de Boeren heeft begonnen, en dat de strijd, die thans tusschen Engeland en Transvaal wordt gestreden, een strijd is *op leven en dood*.

En wij zeggen ook niet teveel, wanneer wij er bijvoegen, dat met dezen strijd de eere Gods is gemoeid.

Wien is het niet bekend, dat het Transvaalsche volk steeds, óók in de politiek, Gods Woord als Zijn richtsnoer heeft aangenomen, en steeds ook op dat terrein gevraagd heeft: »Heere, wat wilt Gij, dat wij doen zullen!»

Inzonderheid de president, PAUL KRÜGER, de ouderling in de Gereformeerde Kerk, de eigenaardige Calvinist, in zijn kalmen eenvoud de MOZES van zijn volk, is zijn volk daarin steeds voorgegaan

Dit weet heel de wereld!

Dit wordt door alle partijen erkend!

Treffend werd dit zelfs vertolkt in een plaat, die bij een liberaal blad is uitgegeven.

Op die plaat ziet ge op een heuvel het standbeeld van PRINS WILLEM I. Aan den voet van den heuvel ziet ge KRÜGER te paard, door zijne Boeren omgeven. Met ontbloote hoofden luisteren allen naar het vurig smeekgebed, dat door den President voor Gods troon wordt uitgestort.

Daaronder staat een couplet uit het Wilhelmus:

- »Mijn schild en mijn betrouwen,
- »Zijt Gij, o God, mijn Heer!
- »Op u zoo wil ik bouwen,
- »Verlaat mij nimmermeer!

Zietdaar de teekening der werkelijkheid!

Achter het schild des Heeren heeft het Transvaalsche volk tot hiertoe geworsteld.

Achter des Heeren schild hebben zij ook dezen strijd aangebonden

En God, die zich niet heeft geschaamd de God te zijn van ABRAHAM, ISAËC, JACOB, MOZES en ISRAËLS volk, van WILLEM VAN ORANJE en het Nederlandsche volk, Hij schaamt zich ook niet de God te zijn van PAUL KRÜGER en zijn volk.

Maar daarom is de eere Gods dan ook met dezen strijd gemoeid.

Dit wordt door 's Heeren volk algemeen gevoeld.

En dit is wel de diepste oorzaak van den algemeenen drang des gebed! De diepste oorzaak, waarom wij moeten bidden!

II.

Zullen wij voor de Transvalers tot God bidden, dan moeten wij vooral nagaan, of hetgeen wij voor hen bidden in overeenstemming is met Gods heiligen wil.

Want tot een gebed, dat Gode aangenaam is en van Hem verhoord wordt, behoort naar het schoone antwoord van onzen Catechismus allereerst, dat wij den eenigen waren God, die zich in Zijn Woord geopenbaard heeft, van harte aanroepen om datgene, *wat Hij ons geboden heeft te bidden.*

Daarom overwegen wij in de tweede plaats, wat wij voor hen bidden, en toetsen dat aan des Heeren wil.

En wat zullen wij dan nu voor de Boeren bidden?

Dat de Heere alle Engelsche soldaten verniele, gelijk SANHERIBS 185.000 krijgers door den Engel des Heeren zijn gedood?

Of dat Engeland's koningin evenals SANHERIB door hare eigen kinderen moge worden gedood?

Wanneer wij dat baden, zouden wij niet weten, van hoe danigen geest wij zijn

Neen, wij bidden allereerst, *dat deze gruwzame en onrechtvaardige oorlog in Zuid-Afrika spoedig moge ophouden.*

En van dit gebed twijfelen wij niet, of het is naar des Heeren wil.

Want de oorlog is de dochter der zonde en vooral in onzen tijd de moeder van zoovele gruwelen.

Stelt u slechts een oogenblik een oorlogslagveld voor.

Aan weerskanten staan duizenden, tienduizenden tegenover elkander. Onder hen zijn vaders van vele kinderen, mannen van beminde vrouwen, zonen van liefhebbende ouders. Zij staan tegenover elkander met geladen kanonnen, met de hand aan den trekker, met gevelde bajonet, met ontbloote sabel. De artillerie opent in den regel het gevecht. De kanonnen bulderen over en weer. De uitwerking is verschrikkelijk. Vooral tegenwoordig nu met lyddietbommen wordt geschoten, waardoor de menschen gedood worden op tweehonderd meter afstand van de plaats, waar de bom springt, ook zonder dat zij door eene scherf zelfs getroffen worden. Dan gaat in den regel de infanterie onder de bedekking der artillerie tot den aanval over. Als halmen voor de zeis van den maaier, vallen nu de menschen onder de salvo's der geweren. Dan volgen de charges van de cavallerie. Over dooden en gewonden hollen de paarden heen, de lanciers stormen op de vijanden in, of hakken de vluchtelingen in de pan De slag is geslagen. Een der partijen is gedeinsd. De kruitdamp is opgetrokken. De doctoren en zusters van het Roode Kruis snellen toe. En wat aanschouwt hun oog? Overal dooden, stervenden, gewonden, verminkten. Hier ligt een huisvader; zijne kinderen zijn weezen; wat zal het hart zijner vrouw breken, wanneer zij in de lijst der gesneuvelden den naam van haren man leest. Daar ligt een zoon, de trots van zijnen vader, de oogappel zijner moeder, ook hij is niet meer. Ginds ligt een verloofde, de hope der zijne is in rook vervlogen. O, welke verwoestingen richt de oorlog toch aan!

Voegt daar nu nog bij, dat in dezen oorlog Christenen tegenover Christenen, Protestanten tegenover Protestanten staan, en elkander aldus dooden. En wij vragen u, zou het niet zijn, naar den wil van God, die het zalig over de vredemakers heeft uitgesproken, wanneer wij bidden, dat deze oorlog spoedig moge ophouden?

Maar wij wenschen *nog meer te bidden*. Wij wenschen ook te bidden, *dat het recht moge triomfeeren, en dat de Transvalers in dezen ongelijken strijd mogen zegevieren*. Ja, wij bidden ook, dat het recht moge triomfeeren. En ook in dezen bidden wij naar Gods heiligen wil. Want er is iets, dat nog meer waard is, dan het menschelijke leven, en

dat is het heilige recht. God zelf heeft het recht lief. Hij bewaakt het recht als het zwart van Zijn oogappel. Hij handhaaft het recht. Hij is de Rechter der gansche aarde, die recht zal doen. Hij zal recht doen onder de heidenen, en zal het vol doode lichamen maken, zingt de psalmist van Hem. En wanneer wij bidden om den triumpf van het recht, bidden wij naar Zijn heiligen wil.

En wanneer wij bidden voor de overwinning der Transvalers, dan bidden wij om den triumpf van het recht. Want de Transvalers zijn in dezen oorlog tegenover Engeland in hun recht.

De Transvalers zijn een vrij volk en bewonen een vrij land, dat zij voor hun geld gekocht hebben, en met hun zwaard veroverd hebben op stammen, die hen het eerste aanvielen. Zij hebben de Engelsche kolonie verlaten met achterlating van alles. Zij hebben een nieuw vaderland gezocht en gevonden. En in dat vaderland zijn ze vrij als de Engelschen in hun land.

En nu beweren de Engelschen wel, dat de Boeren wel de Kaapkolonie konden verlaten, maar toch Engelsche onderdanen bleven. Doch daartegenover hebben de Boeren steeds met recht gezegd, *dat wel het grondgebied der Kaapkolonie door Nederland aan Engeland was afgestaan, maar dat niet de kolonisten als vee konden zijn overgedaan.*

Dit is volkomen waar.

De Boeren zijn dan ook naar goddelijk en menschelijk recht wettige bezitters van hun land. Wanneer zij hun land en hunne vrijheid tegenover de Engelschen verdedigen, zijn zij volkomen in hun recht.

Met vrijmoedigheid mogen wij dan ook voor de overwinning der Boeren bidden, want dat doende, bidden wij naar Gods heiligen wil.

III.

Tot een gebed, dat Gode aangenaam is, en van Hem verhoord wordt, behoort naar de schoone uitspraak van onzen Catechismus ook, *dat wij dezen vasten grond hebben, dat Hij ons gebed, niettegenstaande wij zulks onwaardig zijn uit genade wil verhooren.*

Wie twijfelt is een baar der zee gelijk. Daarom moe-

ten wij, waar wij bidden, ook vastelijk gelooven, dat God ons wil hooren.

Overwegen wij daarom ten slotte nog kortelijk, *op welke gronden wij vastelijk mogen vertrouwen, dat God ons gebed wil verhooren*; en stellen wij in antwoord op die vraag in het licht, dat God ons *kan, wil en zal* hooren.

God *kan* ons verhooren.

Dit stellen wij uitdrukkelijk op den voorgrond. En waarom doen wij dit? Omdat wij zóóveel van Hem vragen. Wat toch vragen wij van Hem?

Allereerst, dat de oorlog ophoude. Dit reeds is veel gevraagd. Want wij kunnen niet verwachten dat de oorlog spoedig ophoude. Wij hebben straks gehoord, wat Engeland aan de overweldiging of verdelging der Boeren is gelegen. En wij kunnen niet verwachten, dat Engeland ophoude met oorlogen, voordat het zijn zin heeft verkregen.

Maar wij vragen nog meer. Wij vragen ook, *dat het recht triomfeere, en Transvaal zegeviere.* En hoeveel wij daarin vragen, wordt ons aanstonds duidelijk, wanneer wij ons een oogenblik de macht van Engeland voor oogen stellen. Hoe groot is Engeland's macht! Het bezit een vloot, die in qualiteit en quantiteit sterker is dan de vloot van alle Europeesche mogendheden. Alle mogendheden samen zouden tegen Engeland niets vermogen. Daarbij heeft Engeland op de 30 groote stoomvaartlijnen van de heele wereld overal zijn stations, waar zijn schepen steenkolen kunnen innemen. Het bezit alle onderzeesche telegraafkabels. En het heeft alzoo de heele aarde met zijn netten overspannen. Reeds twintig jaar geleden heeft een Engelsche admiraal dan ook gezegd: »*de Britsche vloot is in staat alle vijandelijke havens te sluiten en deze havens af te snijden van alle proviandceering, welke bestemd is voor de schepen die zij bevatten.*»

Wanneer wij nu vragen, dat het kleine Transvaal zegeviere in den strijd, vragen wij dus zeer veel. Toch vragen wij niet *te veel*. God kan ons hooren. Hij is *de Hooge Mogendheid*, die spreekt en het is er, die gebiedt en het staat er. Dit heeft Hij getoond in de geschiedenis. Ook in de geschiedenis die in onzen tekst wordt verhaald. Wat beteekende HISKIA en Jeruzalem tegenover SANHERIB en zijn wereldrijk! Toch heeft Hij aan HISKIA de overwinning

gegeven. Zoo kan Hij ook aan Transvaal de overwinning schenken. Hij toch zegt van de Engelsche vloot, dit is *Mijn* vloot. Ik blaas er in, en ze is weg. Van de Engelsche stations, dat zijn *Mijn* stations, ik verniel ze, en ze zijn niet meer. En van het Engelsche net over de geheele aarde, dat is *Mijn* net, en Ik verscheur het, wanneer Ik wil. Daarom, *hoeveel* wij ook van den Heere vragen, wij twijfelen geen oogenblik, of Hij *kan* ons hooren.

Maar toegegeven, dat Hij ons hooren kan, wil Hij ons ook hooren? Wij moeten bekennen, dat wij zulks niet waardig zijn. Wij hebben als volk Hem verlaten, Zijn woord en dienst verworpen, en jaren achtereen onze stamgenooten in Zuid Afrika aan hun lot overgelaten, wij zijn het niet waardig, dat God ons hoore, waar wij voor hen bidden. Wij moeten ook bekennen, dat ook de Transvalers het in zichzelf niet waardig zijn, dat God ons om hunnentwil zou verhooren. Want met recht heeft een grijs prediker te Pretoria het volk, eer het uittrok, om zijne volkszonden vermaand, en hen tot boete opgewekt.

Toch twijfelen wij niet, of God wil ons, niettegenstaande wij en zij het niet waardig zijn om Christus wil uit genade verhooren.

Want wij bidden naar Zijn wil.

En God heeft niet aan heiligen, maar aan zondaren de belofte geschonken, dat Hij hen in alles, wat zij bidden naar Zijnen wil, wil verhooren, waar zij in den naam van JEZUS tot Hem komen.

Maar toegegeven wederom, dat God ons hooren wil, *zal* Hij ons ook hooren?

Hij heeft NABOTH prijsgegeven, toen ACHAB en ISEBEL zijn wijngaard begeerden, en hem daarvoor uit den weg zochten te ruimen. Kan de Heere ook Transvaal niet alzoo prijsgeven, en Zijn volk over den aardbodem daarin beproeven en bedroeven.

Wat God doen zal, weten wij niet. De verborgen dingen zijn niet voor ons, maar voor den Heere onzen God, en de profetenmantel is niet op onzen schouder gevallen.

Of de Heere wonderdadig tusschenbeide zal treden als bij HISKIA, den oorlog plotseling zal doen staken, en de Transvalers en Vrijstaters verder zonder slag of stoot zal doen triomfeeren?

Of Hij de Transvalers en Vrijstaters nog jaren achtereen gelijk eenmaal onze vaders voor hunne vrijheid zal doen strijden, en hen in dien strijd steeds zal doen groeien?

Of Hij den beproevingsoven voor dit volk nog zevenmaal heeter zal stoken, het grootste deel aan de verdelging zal prijsgeven, terwijl het overschot een schuilplaats in de wildernis zal moeten zoeken?

Wij weten het niet.

Maar dit weten wij wel, wanneer bevestigd wordt, wat KRÜGER heeft gezegd: Wanneer de Engelschen ons overwinnen en ons land in hun macht brengen, dan zal het zijn tot een prijs van bloed en tranen, waarvan de menscheid sidderen zal; — wanneer dat woord bevestigd wordt, dan zal God recht doen over Engeland, gelijk Hij recht heeft gedaan over ACHAB en ISEBEL; dan zal Hij recht doen over Engeland, gelijk Hij recht heeft gedaan over Frankrijk, dat de Hugenoten heeft verdreven. Dan vallen er twee, niet slechts Transvaal, maar **ook Engeland!**

Wende de Heere dezen slag van deze beide Christenvolken, van deze beide Protestantsche natiën af! Ga daartoe ons gebed tot den troon der genade! Dit gebed zàl de Heere hooren om de eere Zijns Naams! Amen.

